

egy reá vonatkozó adat ismeretes: 1542-ben Izabella királyné megbízásából Czeczey Lénárt kassai kapitánytól három ládát vett át elszállítás végett, a melynek átvételéről adott elismervényén aule reginalis maiestatis familiaris-nak írta alá magát.

Pesthy felekezeti álláspontjára vonatkozólag figyelemreméltó a Szilády észrevétele. Őt is csak úgy, mint Komjáthy Benedeket, hol egyik, hol másik felekezet vallotta magáénak, egyszer a katolikus, másszor a protestáns bibliafordítók közé sorozták, ezután erasmistáknak kell őket tekinteni. Mindkettő Erasmusnak volt lelkes követője, az ő bibliafordítását követik, nem csatlakoznak a reformációhoz, jobban megfelel gondolkozásmódjuknak az Erasmus mérsékelt álláspontja. Pesthynél ezt bizonyítja az is, hogy a három tudós (Brassicanus, Fábri Ulrich és Lazius Farkas), kik Új Testamentuma elé üdvözlőverset írtak, szinte Erasmus irányát követte s a papi pályától való idegenkedése is ebből fejthető meg.

Miként a fent cím szerint felsorolt kiadások, úgy ez is azonkívül, hogy az eredeti szöveggel lapról lapra, betűhíven meg-egyez, egyszersmind híven reprodukálja az eredeti diszes czimlapját, a szövegben előforduló képeket, initialekat, czimiratokat, széljegyzeteket, cul-de-lampeokat stb.

D. I.

Magyar Könyvészet. 1895. Szerkesztette: Glück Soma. Budapest, 1896. Kiadja a magyar könyvkereskedők egylete.

Mindig örömmel fogadjuk, ha egy-egy könyvészeti munka jelenik meg a magyar könyvpiaczon. Mert tagadhatatlan tény, hogy valamely nemzet irodalmának emelkedését, szellemi munkásságának haladását, fejlődését, egyedül könyvészete mutathatja ki.

A könyvészet, míg egyrészt az irodalom fejlődéséről számol, másrészt megkönnyíti a tudomány művelőinek az önálló búvárkodást; felvilágosítja őket az irodalom minden jelenségéről. Csakhogy mindeddig nélkülözünk oly évenként megjelenő magyar könyvészetet, a mely a tudomány czéljainak teljesen megfelelné.

Az előttünk fekvő kötet, a melyet a magyar könyvkereskedők egylete évenként kibocsát, inkább könyvvarusok, mint a tudomány művelői használatára van összeállítva. A betűrendes részben a bibliografia hiányos. A gyűjteményes munkálatok tartalma nincs részletezve. Nincsenek feldolgozva a tudományos évkönyvekben és a középiskolai értesítőkből megjelent dolgozatok.

A könyvészet tudományos szakmutatója a következő tartalmak szerint van osztályozva: I. Vegyes tudományos művek és gyűjtemények. II. Hittudomány. Egyházi beszédek. III. Jog- és államtudományok. Politika. Statisztika. IV. Orvosi tudományok. V. Természettudományok. VI. Bölcsészet. VII. Nevelés és oktatás-tan. Tanügy. Tornászati. Gyorsírászat. Ének. Zenészet. VIII. Ifjúsági iratok. IX. Nyelvtudomány. X. Görög és latin remekírók.

XI. Történelem. Életrajzok. Emlékiratok. Levelezések. Régészet. Hitregetan. XII. Földrajz. Népisme. Utazások. Térképek. XIII. Mennyiségtan. Csillagászat. Műtan. XIV. Hadtudomány. Lóisme. Sport. XV. Ipar és kereskedelem. XVI. Hazai és mezei gazdaság. Erdészet és vadászat. Állattenyésztés és állatorvostan. XVII. Költemények. XVIII. Regények, beszédek, adomák, mesék. XIX. Színművek. Monologok. XX. Naptárak. Évkönyvek. Czim és névjegyzékek. XXI. különfélék.

Jelen rendszerében követelményeinknek ez sem felel meg, a mennyiben a bibliografia csak akkor nyújt hasznot, ha mindenki megtalálja könnyen azt, a mit keres; ha a bibliografus a legparányibb kicsiségre is szorgos gondot fordít.

A tudomány érdekében hasznos munkát végezne a magyar könyvkereskedők egylete, ha évenként megjelenő bibliografiáját oly tudományos tárgymutatóval bővitené ki, a mely speciális tárgyak szerint osztályozva a legapróbb részletezésig tájékozást nyújtana a magyar irodalom minden ágáról. *Barcza Imre.*

Bibliographie générale des inventaires imprimés. *Par Fernand de Mély et Edmund Bishop. Paris, Leroux, 1892/94.* 2 kötet.

A francia közoktatásügyi miniszterium megbízásából kiadott ezen munka a szociális életre, a kultúrtörténetre megbecsülhetetlen anyagot rejt magában. Felöleli az egyes európai országokban kiadott inventáriumok, ingóságok, ingatlanok stb. jegyzékét a legrégebb időktől egész a múlt század végéig. Megközelítő teljességgel kapjuk itt az adatokat, melyeknek összegyűjtése különben nagy fáradsággal és idővesztéssel járna. Az első kötet tisztán Franciaországot és Angoltát foglalja magában. A második kötet, melyből eddig csak az első rész jelent meg Németországot, Dániát, Skóciát, Spanyolországot, Hollandiát, Magyarországot, Irlandot, Olaszországot, Lengyelországot, Svéd-Norvégiát, Svájcot tartalmazza, végül pótlásokat ad Francia-, Angol- és Skótországhoz. A második kötet II. fele eddig még nem jelent meg, ez az előszó szerint tartalmazni fogja a részletes bevezetést. Sajnos, hogy a kiadók, szerzők stb. neveit tartalmazó index szintén még nem jelent meg, miáltal a munka használhatósága meg van egy kissé nehezítve. Az elrendezés az egyes országokon belül szigorúan korrendben történt. Az egyes országok anyaga, mint látszik, eléggé ki van aknázva, legalább a külországok anyaga ezt mutatja. Nem mondhatjuk azonban ezt a Magyarországról szóló részről. Itt mindjárt az első pillanatra látjuk, hogy a szerzők által felhasznált bibliografiai anyag nem teljes. Mert a pár német és latin nyelven megjelent munkán kívül alig egy pár magyar nyelvű munkát idéz. Legsűrűbben használja Radvánszky 1879-ben megjelent munkáját, a Századokat is ennek